

Cosmos (Krásenka)

čeleď: Asteraceae

Rodové jméno je odvozeno od řeckého slova kosmo = ornament. Rostou od jihu USA po Jižní Ameriku. Najdou se mezi nimi jak jednoletky, tak i několik trvalek. Dorůstá výšky 0,5 - 2m. Stonky jsou přímé aolistné. Listy bývají drobně stříhané (i laločnaté). Květenstvím je úbor, okvětní lístky jsou široké a terč je malý. Nejznámějším druhem je *C. atrosanguineus*.

Vyhovuje ji plné slunce, chráněné místo, dobře propustná půda s nižším obsahem živin. Dobře snáší občasně sucho.

Množí se semeny.

Cosmos atrosanguineus (Krásenka krvavá)

synonyma: *Bidens atrosanguinea*, *Bidens atrosanguineus*, *C. diversifolius* var. *atrosanguineus*

oblasti: S Mexiko, Střední Mexiko

Roste v Mexiku v trsech jako trvalka. Dorůstá výšky i šířky 40 - 60cm. Pod zemí vytváří dužnaté hlízovité kořeny. Listy jsou peřenosečné, načervenalé a dlouze řapíkaté. Květenstvím je úboru na dlouhé stopce, tvoří jej několik řad trubkovitých květů a na okraji jazykovité květy se 3mi zuby na vrcholu a barva bývá tmavěčervená až hnědočervená. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Dark Secret'
- 'Eclipse'
- 'Chocamocha'

Není mrazuvzdorná.

Množí se semeny nebo dělením trsů.

Cosmos bipinnatus (Krásenka zpeřená)

synonyma: *Bidens bipinnata*, *Bidens formosa*, *Bidens lindleyi*, *Coreopsis formosa*, *Cosmea tenifolia*, *Cosmea tenuifolia*, *C. bipinnatus* var. *albiflorus*, *C. bipinnatus* var. *exaristatus*, *C. formosa*, *C. hybridus*, *C. spectabilis*, *C. tenuifolia*, *C. tenuifolius*, *C. x spectabilis*, *C. x spectabilis* var. *alba*, *C. x spectabilis* var. *rosea*, *Georgia bipinnata*

oblasti: Alabama, Arizona, Arkansas, Connecticut, Delaware, Florida, Georgia, Guatemala, Illinois, Jižní Karolína, Kalifornie, Kansas, Katalánsko, Kentucky, Kolorado, Kostarika, Louisiana, Maine, Massachusetts, Mexiko, Michigan, Minnesota, Missouri, New Hampshire, New Jersey, New York, Nové Mexiko, Ohio, Ontario, Pennsylvania, Quebec, Rhode Island, Severní Karolína, Tennessee, Utah, Virginie, Wisconsin, Wyoming, Západní Virginie

Roste v USA, Mexiku, Guatemale a Kostarice jako jednoletka. Dorůstá výšky (0,7 -) 0,8 - 1,5 (i 1,8)m na vzpřímené lodyze. Listy jsou jemně nitkovité a vstřícné 2x peřenosečné. Květenstvím je úbor průměru až 10cm na dlouhé stopce, zákrov je 1/2kulatý, vnější jazykovité květy sterilní, červené, růžové nebo bílé, dlouhé 2 - 3,5cm, vnitřní trubkovité oboupohlavné a žluté. Plodem je

podélně rýhovaná nažka délky 1 - 1,5cm. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Capriola' - výška 60 - 70cm; úbory bílé s bledě růžovočerveným okrajem a tmavě růžovofialovočerveným středem
- 'Cupcake'
- 'Dazzler' - výška 1m; úbory červené
- 'Gloria' - výška 1m; úbory tmavě růžové
- 'Purity' - výška 1,2m; úbory bílé
- 'Radiance' - výška 1m; úbory světle růžové
- 'Sea Shells' - úbory růžové (i červené či bílé), korunní lístky svinuté
- 'Xanthos' - výška 50 - 60cm; úbory žluté

Vyhovuje ji plné slunce, teplo a dobře propustná chudší půda.

Množí se semeny.

Cosmos carvifolius

synonyma: *Bidens carvifolia*, *Bidens seemannii*

Cosmos caudatus

synonyma: *Bidens artemisiifolia* subsp. *caudata*, *Bidens berteriana*, *Bidens carnea*, *Bidens caudata*, *Cosmea caudata*, *C. caudatus* var. *exaristatus*

oblasti: Portoriko

Cosmos concolor

Cosmos crithmifolius

synonyma: *Bidens sartorii*, *Bidens valladolidensis*, *Coreopsis verticellata*, *Cosmea crithmifolia*

Cosmos deficiens

synonyma: *C. diversifolius* var. *deficiens*

Cosmos diversifolius

synonyma: *Bidens diversifolia*, *Dahlia zimapani*

Cosmos gracilis

Cosmos herzogii

Cosmos intercedens

Cosmos jaliscensis

Cosmos juxtlahuacensis

Cosmos landii

synonyma: *Bidens palmeri*, *C. landii* var. *achalconensis*

Cosmos langlassei

Cosmos linearifolius

synonyma: *Bidens linearifolia*, *C. linearifolius* var. *magnifolius*, *C. linearifolius* var. *maysillesii*, *C. linearifolius* var. *typicus*

Cosmos longipetiolatus

Cosmos mattfeldii

Cosmos mcvaughii

Cosmos microcephalus

Cosmos modestus

Cosmos montanus

synonyma: *C. montanus* var. *pinnatus*, *C. montanus* var. *typicus*

Cosmos nelsonii

Cosmos nitidus

Cosmos ochroleucoflorus

Cosmos pacificus

Cosmos palmeri

synonyma: *C. palmeri* var. *odontophyllus*

Cosmos parviflorus

synonyma: *Bidens humboldtii*, *Coreopsis parviflora*, *Cosmea parviflora*, *C. bipinnatus* var. *parviflorus*, *C. parviflorus*

oblasti: Arizona, Kolorado, Maine, Maryland, Massachusetts, Missouri, Nové Mexiko, Rhode Island, Texas

Cosmos peucedanifolius

synonyma: *Bidens peucedanifolia*, *Bidens peucedanifolia* var. *bipinnatisecta*, *Bidens peucedanifolia* var. *cochabambensis*, *Bidens peucedanifolia* var. *soratensis*, *Bidens peucedanifolia* var. *tiraquensis*, *Bidens peucedanifolius*, *Bidens peucedanifolius* var. *soratensis*, *Bidens pulcherrimus*, *C. peucedanifolius* var. *bipinnatisectus*, *C. subpubescens*

Cosmos pilosus

synonyma: *Cosmea pilosa*

Cosmos pringlei

Cosmos purpurens

Cosmos purpureus

synonyma: *Bidens purpurea*, *Bidens purpurea* var. *glabriuscula*, *Coreopsis purpurea*, *C. purpureus* var. *bicolor*, *C. purpureus* var. *flavidiscus*, *C. purpureus* var. *typicus*, *C. uhdeanus*

Cosmos reptans

Cosmos scabiosoides

synonyma: *Bidens scabiosoides*, *Cosmea scabiosae*, *C. scabiosoides* f. *indivisus*, *C. scabiosoides* var. *oblongus*

Cosmos schaffneri

Cosmos scherffii

Cosmos sessilis

Cosmos sherffii

Cosmos steenisiae

synonyma: *Adenolepis calva*

Cosmos sulphureus (Krásenka žlutá)

synonyma: *Bidens artemisiifolia*, *Bidens artemisiifolia* f. *grandiflora*, *Bidens artemisiifolia* f. *parviflora*, *Bidens artemisiifolia* f. *rubra*, *Bidens artemisiifolia* subsp. *intermedia*, *Bidens artemisiifolia* var. *rubra*, *Bidens sulfurea*, *Bidens sulphurea*, *Bidens sulphureus*, *Coreopsis artemisiaefolia*, *Coreopsis artemisifolia*, *Coreopsis artemisiifolia*, *Cosmea sulphurea*, *C. artemisiifolius*, *C. aurantiacus*, *C. sulphureus* var. *exaristatus*, *C. sulphureus* var. *hirsuticaulis*

oblasti: Alabama, Arkansas, Connecticut, Delaware, Florida, Georgia, Illinois, Jižní Karolína, Kalifornie, Louisiana, Maryland, Mexiko, Michigan, Missouri, New Jersey, New York, Oklahoma, Pennsylvania, Portoriko, S Jižní Amerika, Severní Karolína, Tennessee, Texas, Virginie

Roste v USA, Mexiku a dále až na sever Jižní Ameriky. Dorůstá výšky (0,4 -) 0,6 - 0,9 (i 1,5)m. Květenstvím je žlutý až oranžový úbor. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Sunset'
- 'Ladybird Orange'
- 'Ladybird Yellow'

Vyhovuje ji chudší dobře propustná až kamenitá půda.

Množí se semeny.

Cosmos tenellus

synonyma: *Cosmea tenella*

Další informace:

<http://botanika.wendys.cz/kytky/K492.php>

<http://botany.cz/cs/cosmos-bipinnatus/>

<http://kvetiny.atlasrostlin.cz/krasenska-zluta>

<http://www.garten.cz/a/cz/452-cosmos-krasenska/>

<https://www.rostliny.net/>